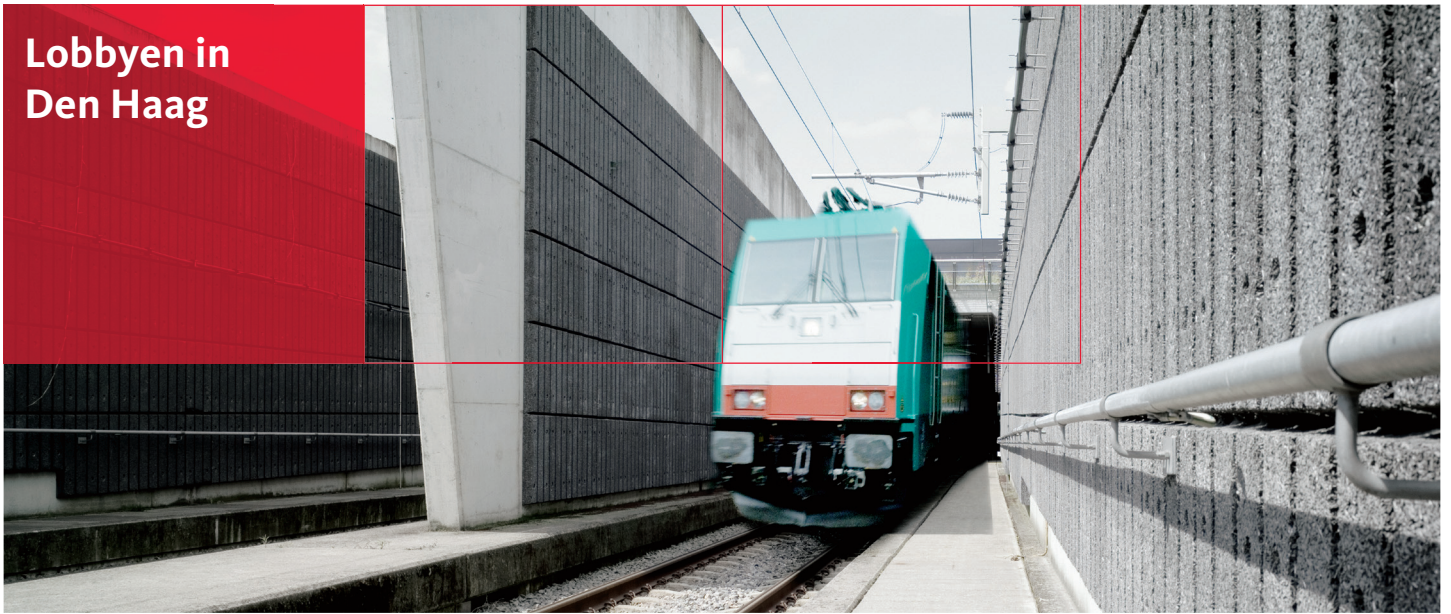

Lobbyen in Den Haag

Als decentrale overheden een project willen starten, krijgen ze vaak te maken met politiek en beleidsdepartementen in Den Haag. Wie iets voor elkaar wil krijgen, moet weten hoe het spel daar wordt gespeeld.

Leerdoelen

Deelnemers begrijpen na afloop hoe ze succesvol kunnen lobbyen bij rijksambtenaren, bestuurders, parlement en media, op het gebied van verkeer, vervoer, infrastructuur en water.

Doelgroep

De training richt zich op ambtenaren van decentrale overheden die rondom verkeer, vervoer, infrastructuur en water te maken krijgen met beleidsdepartementen van het Rijk. Denk aan projectleiders en programmamanagers van projecten in de fase van initiatief of verkenning, of aan beleidsadviseurs die als stakeholder te maken krijgen met een OV- of waterproject van een andere initiatiefnemer.

Haagse arena
tweede kamer
beleidsdepartement
beleidscyclus **potjes** timing
ruimtelijke investeringsprojecten
speelveld fondsen
Haagse taal
media en politiek

Mogelijkheden programma

Het programma wordt maatwerk samengesteld uit bijvoorbeeld de volgende onderdelen:

- **De basics van de Haagse ambtelijke arena kennen.** Hoe werkt het bij een beleidsdepartement en in de Tweede Kamer? Overeenkomsten en verschillen met de decentrale overheden komen aan bod.
- **De beleidscyclus kennen.** De beleidscyclus wordt toegelicht. Beleid wordt ontwikkeld, geïmplementeerd, uitgevoerd en geëvalueerd. Ruimtelijke investeringsprojecten in 'uitvoering' doorlopen daarbinnen de zogenaamde MIRT cyclus. Deelnemers leren o.a. wat er procedureel en bestuurlijk moet gebeuren voordat de minister een tracébesluit tekent.
- **Weten waar het geld zit.** Financiële bijdragen van het Rijk aan ruimtelijke projecten kunnen uit verschillende 'potjes' komen. Deelnemers krijgen inzicht in de belangrijkste middelen, zoals het MIRT, BDU gelden, programma's en fondsen. Ook het speelveld van voorwaarden komt aan bod.
- **Begrijpen hoe de hazen lopen.** Een casus laat zien welke afdelingen van één departement met een bepaald project te maken krijgen. Welk spel spelen zij onderling? Welke lijntjes naar externe partijen hebben ze? Deelnemers leren wat de juiste contacten op het juiste niveau zijn.
- **De Haagse taal spreken.** Wie mee wil praten op een beleidsdepartement, moet de taal spreken. De deelnemers worden getraind met de afkortingenquiz en andere, serieuzere, oefeningen.
- **Getting things done.** Hoe krijgen decentrale overheden het Rijk zover om een overeenkomst te tekenen, financieel bij te dragen, of snel te beslissen? Werk aan de juiste houding en partners, biedt iets interessants aan, vertel het verhaal goed, lobby slim, en onderhandel. En let op de 'timing'!
- **Omgaan met media en politiek.** De routines van de Tweede Kamer met AO's, VAO's, kamervragen, moties en Q&A's worden behandeld. Ook wordt duidelijk hoe tegenstanders pers en politiek kunnen bespelen. Hoe kunnen projectorganisaties en betrokkenen daar constructief mee omgaan?